VN2025-006063
rve monumenten en archeologie

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Centrum van 08 juli 2025

Portefeuille: Monumenten en Erfgoed (52)

Agendapunt: A1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het toekennen van de status van gemeentelijk monument aan het in twee bouwdelen bestaande woningbouwproject op het Bickerseiland

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Centrum besluit

Het dagelijks bestuur van stadsdeel centrum besluit:

1. Kennis te nemen van de aanvraag van Erfgoedvereniging Heemschut (bijlage 01);
2. Kennis te nemen van de beschrijving van Monumenten en Archeologie (bijlage 02);
3. Kennis te nemen van het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 03);
4. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen en de beantwoording ervan (bijlage 04);
5. Kennis te nemen van de contour (05);
6. Te besluiten de status van gemeentelijk monument toe te kennen aan het uit twee bouwdelen bestaand woningbouwproject op het Bickerseiland:
   - Bouwdeel 1: Grote Bickersstraat 251 t/m 271, Bickersgracht 208 t/m 218, Kleine Bickersstraat 2 t/m 8
   - Bouwdeel 2: Grote Bickersstraat 305 t/m 319 en Bickersgracht 242-254

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum besluit de status van gemeentelijk monument toe te kennen aan Grote Bickersstraat 251 t/m 271 en 305 t/m 319, Bickersgracht 208 t/m 218 en 242-254 en Kleine Bickersstraat 2 t/m 8. Het dagelijks bestuur volgt hierbij het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit.

Bestuurlijke achtergrond

Op 17 september 2024 heeft het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum besloten de procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor deze panden te starten en voorbescherming op te leggen.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

De aanwijzing van een gemeentelijk monument is op basis van de Erfgoedverordening Amsterdam (artikel 3 lid 1) een bevoegdheid van het College van B&W. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan het DB (zie Bevoegdhedenregister, onder E5): het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aanwijzen, intrekken en wijzigen van een aanwijzing van een gemeentelijk monument (mandaat van het college aan het DB).

Onderbouwing besluit

Ad 1. Erfgoedvereniging Heemschut heeft op 19 april 2021 het dagelijks bestuur verzocht de status van gemeentelijk monument toe te kennen (bijlage 01). Aanleiding is dat het complex nog niet is

gewaardeerd op de Waarderingskaart architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit en dus niet wordt beschermd. Met de aanwijzing van de status van gemeentelijk monument kan worden geborgd dat dit bijzondere complex in de huidige goed bewaarde staat behouden blijft. Het complex is volgens Erfgoedvereniging Heemschut monumentwaardig om de volgende redenen:

- Het complex is stedenbouwkundig en architectonisch als karakteristiek en goed voorbeeld van een van de eerste geslaagde stadsvernieuwingsprojecten uit de periode Post '65 door de kleinschaligheid en de zorgvuldige inpassing in de bestaande structuur;
- Het complex is een cultuurhistorisch schoolvoorbeeld van bewonersparticipatie in de stadsvernieuwing;
- Als geslaagd experiment wat betreft bestemming en inpassing. Het is één van de vijf experimentele woningbouwprojecten in Amsterdam uit de periode na 1965;
- Als fraai en geslaagd voorbeeld van het werk van de architecten Van den Bout en De Ley;
- Het complex is bovendien goed onderhouden en in redelijk oorspronkelijke staat.

Ad 2. Monumenten en Archeologie heeft in opdracht van stadsdeel Centrum bijgevoegde beschrijving (bijlage 02) opgesteld. Het woningbouwproject is van architectonische waarde, stedenbouwkundige waarde, cultuurhistorische waarde en beschikt over gaafheid/herkenbaarheid en zeldzaamheid.

Ad 3. De Commissie Omgevingskwaliteit adviseert op 25 juli 2024 het dagelijks bestuur het in twee bouwdelen gerealiseerde woningbouwproject op het Bickerseiland naar ontwerp van architecten Paul De Ley en Jouke van den Bout te beschermen als gemeentelijk monument, vanwege de hoge stedenbouwkundige, cultuurhistorische en architectonische waarde. Het woningbouwproject betekende, na bewonersprotesten, de omslag van grootschalige sloop-nieuwbouw op de Westelijke eilanden naar een veranderde aanpak voor de binnenstad, waarbij aansluiting op de structuur en korrel van de bestaande bebouwing in gang werd gezet. In samenspraak met buurtbewoners werden betaalbare woningen ontwikkeld met respect voor het bestaand stedelijk weefsel, maar met een eigentijdse architectuur en een innovatieve woningtypologie. De commissie geeft aan dat het complex beschikt over stedenbouwkundige waarde, architectuurhistorische waarde, cultuurhistorische waarde en beschikt over gaafheid, herkenbaarheid en zeldzaamheid.

Ad 4. Op het verzoek om zienswijzen (d.d. 30 september 2024) zijn twee zienswijzen binnengekomen per mail. Omdat de inhoud van de twee zienswijzen letterlijk overeenkomt wordt deze eenzelfde inhoud één keer samengevat en van beantwoording voorzien in de Nota van beantwoording (bijlage 04). De ingediende zienswijze maakt dat er een aantal elementen worden toegevoegd aan de aanwijzingsbeschrijving. Deze aangepaste versie is bijgevoegd als bijlage 02.

Ad 6. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum besluit, in lijn met het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en de door Monumenten en Archeologie geconstateerde monumentale waarden, de status van gemeentelijk monument toe te kennen aan het uit twee bouwdelen bestaand woningbouwproject op het Bickerseiland: Grote Bickersstraat 251 t/m 271, Bickersgracht 208 t/m 218, Kleine Bickersstraat 2 t/m 8 en Grote Bickersstraat 305 t/m 319 en Bickersgracht 242-254.

Advies en afstemming

Het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit is bijgevoegd in bijlage 03.

Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

DB

Participatie

Twee eigenaren hebben een zienswijze ingediend. De samenvatting van de zienswijzen plus de beantwoording ervan zijn bijgevoegd in bijlage 04.

Financiële onderbouwing

Het aan- of afwijzen van de status van gemeentelijk monument heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

In overleg met de communicatieadviseur van Monumenten en Archeologie en de woordvoerder van stadsdeel Centrum

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-024770	Stadsdeel Centrum Voordracht (pdf)
AD2025-037490	03 COK_Advies Grote Bickersstraat-Bickersgracht.pdf (pdf)
AD2025-037491	02 Beschrijving GroteBickersstraat251tm271e.v._Bickerseiland_28052025 AANGEPAST NAV ZIENSWIJZEN.pdf (pdf)
AD2025-037492	01 aanvraag Grote Bickersstraat e.o..pdf (pdf)
AD2025-037493	04 NotavanbeantwoordingZienswijzen Bickerseiland.pdf (pdf)
AD2025-037494	05 Contour Woningbouwproject Bickerseiland.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord